FASCICULUS MYRRHÆ,

sive Considerationes
de
SACRIS VULNERIBUS CHRISTI;
collectæ ex Opusculo
A. R. P. VINCENTII CARAFFÆ,
Societatis Jesu Præpositi Generalis;

Dominis Dominis Sodalibus
Congregationis Latinæ Majoris
Beatissimæ Virginis ab Arch-
Angelo salutatæ
*In Cæsareo-Academico Societatis
Jesu Collegio Wratislaviæ*
In strenaM annI InChoatI
DICatæ.

Wratislaviæ in Summo,
Impressit ANDR. FRANC. PEGA,
Seren. & Reverend. Princ. & Episcopi
Typographus Aulic.

SUB RECTORATU
Reverendissimi, Perillustris, ac Amplissimi Domini,
DOMINI
LUDOVICI,
Sacri & Exempti Ordinis Cisterciensis,
Antiquissimi, & Ducalis Cœnobii Lubensis Divinâ Providentiâ ABBATIS,
Per utramque Silesiam VICARII GENERALIS,
Ecclesiæ Collegiatæ Lignitii PRÆPOSITI PERPETUI,
Necnon
Celeberrimi Sancti-Monialium Monasterii in Trebnitz VISITATORIS ORDINARII, & PATRIS IMMEDIATI:

DOMINI DOMINI ac Patroni munificentissimi.

Ad Lectorem.

S. Bernardus Tract. de Pass. D. N. Cap. 44.

EN stat Dominus Iesus Rex tuus expansis manibus, nudo corpore, manibus simul & pedibus perforatis, capite inclinato. Confortare nunc & elevare anima mea misera & infirma, & alis fidei & spei ad hunc hortum charitatis enitere, & totum mentis intuitum per varia dispersum in unum collige, ac apũ sedulitatem imitans ad conficiendum tibi mel devotionis ad paradisum charitatis ascende. Non est elevatus in crucem, ut se difficilem præberet accedere ad eum volentibus, sed magis ut omnibus posset paratior inveniri. Accedens ergo cum fiducia ad hunc Paradisum in extensione

ſione brachiorum cognoſce, ſuſcipe affectum paratum ad tuos, & te ad ſuos invitantis amplexus, & quaſi miſericorditer clamantis: Revertere, Revertere Sunamitis, ut intueamur te. Intra ergo, anima, Paradiſum omnibus Paradiſis meliorem, nunc quidem ſolo cogitationis affectu, ut poſtea animâ & corpore cœleſtem Paradiſum valeas introire. Nec breviter amplexandus eſt iſte Paradiſus, ſed volandum per ſingulos illius flores, & ſingulorum florum folia ſunt ſugenda: nunc ad dexteram, nunc ad ſiniſtram rivulos guttáſque ſanguinis ſpargentem eſt accedendum. In horum contemplatione repete frequenter: Redde mihi lætitiã ſalutaris tui; ad inſtar Apis, quæ inter volandum quendam ſonum habet, donec in florem intret. Accede tandem

ad

ad Cor humilimum altissimi Iesu per januam lateris lanceati, ibi thesaurus ineffabilis claritatis latet, ibi nova devotio invenitur, inde lacrymarum gratia extrahitur, discitur mansuetudo, patientia in adversis, compassio in afflictis, & præcipuè cor contritum & humiliatum ibi invenitur. Ipse Iesus complexus tuos desiderat, talis, ut complectatur, exspectat, caput floridum multis spinarum aculeis confossum ad te inclinat, ut ad pacis osculum te invitet. Redde vicem, & super vulnera mea misericordiâ commovere, & pone me talem, qualem vides, ut signaculum super cor tuum, signaculũ in brachio tuo, ut in omnibus cogitationibus cordis tui, & operationibus brachii tui mihi taliter, ut vides, signato similis inveniâris.

Sanct. Bernard. Serm. 43. in Cant.

Hæc meditari dixi ſapientiam, in his juſtitiæ mihi perfectionem conſtitui, in his plenitudinem ſcientiæ, in his divitias ſalutis, in his copias meritorum. Hæc me erigunt in adverſis, in proſperis reprimunt, & inter læta triſtiáque vitæ præſentis via regia incedenti tutum præbent utrobique ducatum. Propterea hæc mihi in ore frequenter, ſicut vos ſcitis, hæc in corde ſemper, ſicut Deus ſcit. Hæc ſtylo meo admodum familiaria, ſicut apparet. Hæc mea ſublimior interim Philoſophia, ſcire Ieſum, & hunc Crucifixum.

CON-

CONSIDERATIO I.

De Amore, Dolore, & Pretio Vulnerum Christi.

1.

V*Ulneratus est propter iniquitates nostras.* Causa Vulnerum Christi non fuere clavi, aut lancea, sed tua peccata. Vulneratus est Christus ex puro amore ad tuam utilitatem, ut te liberaret à peccatis & morte, & conferret gratiam & veram vitam. Idque totum præstitit absque intuitu ullius proprii commodi. Hanc amoris puritatem & tu imitaberis, quærendo in rebus omnibus, *non quæ tua sunt, sed quæ Iesu Christi.*

2. Dolor Christi juxta immensitatem amoris fuit immensus: majórque fuit

dolor, quo tibi propter tua peccata & damnationem tuam condolebat, quam fuerit de propria crucifixione & morte. Hunc amorem, & hunc dolorem assiduè ruminabis immersus vulneribus Christi, rogabísque Dominum cum S. Augustino: *Scribe Domine vulnera tua in cordo meo pretioso sanguine tuo, ut legam in eis amorem tuum ad contemnendum pro te omnem amorem; dolorem tuum, ad sustinendum pro te omnem dolorem.*

3. Vulnera Christi pretium accipiunt ab Unione cum infinita persona Verbi, súntque deifica non solùm in seipsis, sed etiam in nobis. Per illa enim, & in illis transformamur in quoddam esse Divinum, & omnem humanam naturam transscendens. Ita loquitur S. Bonaventura: *Passio amabilis & admirabilis, quæ suum meditatorem alienat, & non solùm reddit Angelicum, sed Divinum.*

CONSIDERATIO II.

De Dolore, quem Christus in vulneribus sensit.

1.

Intensissimus omnino fuit dolor, quem Christus Dominus noster in quinque vulneribus sensit. Primò propter locum, in quo ea passus est. Namque manus, & pedes sunt partes maximè nervosæ, & sensitivæ. In his carnem clavi dilacerârunt, terebrârunt venas, perruperunt nervos, & arterias, cum incredibili spasmo Domini.

2. Maximus fuit ob violentam distensionem corporis, quam adhibuerunt carnifices, ut & manus & pedes designatis foraminibus applicarent. Fuitque hæc distractio similis pœnæ equulei, & major, quia fuit tanta, ut omnia pectoris & totius corporis ossa dinumerari singulatim possent, ut prævidit Propheta, qui dicebat: *Dinumeraverunt omnia ossa mea.*

3. Ut ob pondus corporis in equuleo ſemper creſcit dolor, & tandem fit intolerabilis: ità & Chriſto in cruce pendenti aggravabantur dolores, & creſcebant accedente nova carnis & venarum laceratione, nervorúmque & arteriarum attritu. Adjungebatur continua oſſium divulſio & luxatio, quibus omnibus ità creverunt Chriſti dolores, ut intenſiores eſſe non poſſent. Eos, ut nobis patefaceret, clamavit ad Patrem, *Deus meus, Deus meus, quare me dereliquiſti?*

Inter omnes hos dolores nullus major aut acutior Chriſtum pupugit, quàm tua ingratitudo. Quare S. Bernardus in perſona Chriſti exclamat: *O homo! vide, quæ pro te patior. Non eſt dolor, ſicut quo crucior. Ad te clamo, qui pro te morior. Vide pœnas, quibus afficior; vide clavos, quibus confodior. cum ſit dolor tantus exterior, interior eſt planctus gravior, cum te tam ingratum experior.*

CON-

CONSIDERATIO III.

De Desiderio, quod Christus habuit accipiendi vulnera.

I.

A primo instanti suæ conceptionis Christus se obtulit ad mortem, & mortem Crucis per vulnera manuum, pedum, & lateris perficiendam. *Vota mea, id est, vulnera mea Domino reddam.* Vocantur vota; *quia voto oblata fuerunt.* Considera itaque quod anima Christi sanctissima mox atque per Creationem ingressa est in theatrum hujus mundi, ex desiderio faciendi rem Patri æterno gratissimam in procuranda nostra salute, se obtulit ad mortem crucis & ad vulnera: atque ut desiderii sui in hoc opere magnitudinem ostenderet, illud votô confirmavit.

2. Duæ fuerunt Christi Cruces, altera spiritualis, quæ à primo instanti conceptionis cœpit: altera corporalis, cui principium datum in præsepio.

Spiritualis Crux conſiſtebat in triſtitia interna, quam cauſabat viva futurorum vulnerum & mortis apprehenſio. O ſanctiſſima Chriſti anima, gratias tibi ago, téque in æternum benedico, propterea quod ab ipſo principio tuæ conceptionis adhuc intrà virgineum uterum concluſus ſuſcepiſti in te dolorem vulnerum; priúsque ab amore, quàm ab odio crucifigi voluiſti.

3. Diſce anima mea, tua deſideria conformare deſideriis Chriſti. *Diſce à Chriſto, quomodo diligas Chriſtum.* Deſideria Chriſti ſunt, pati & mori, vulnera, Crux. De his à Patre præceptum accipit. Hæc ipſe firmat votô. In illis elucet charitas Chriſti ardens, inſuperabilis, & inæſtimabilis. Tua quoque deſideria pro ſcopo habeant ruborem vulnerum, paſſionis, & mortis pro Chriſto, & in Chriſto.

CON-

Consideratio IV.

De Cupiditate patiendi, quàm Christus in suis vulneribus ostendit.

1.

Quamvis vulnera Christo fuerint summo dolori, non tamen pertigerunt ad magnitudinem desiderii patiendi. Ferrum transfixit manus, pedes, & latus; at desiderium totum corpus perforavit. Odium Judæorum adaperuit vulnera in Cruce; desiderium per omnem vitam, inchoando ab utero virginali. Huc tendebat querela Christi ad Patrem æternum: *Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Non petit propter tormenta, quæ patitur; sed propter tormenta, quæ non patitur*, inquit Bernardus. Vivere petiit, non propter vitam, sed ut pateretur amplius, & prolongaret mortem.

2. Hanc ob causam vulnera conservavit post resurrectionem; ut, quia

gloria impeditura erat passionem & dolorem, memoria saltem vulnerum frueretur, substitueréque negato (ut ità dicam) originali Crucis imaginem, quam vulnera exprimebant. *Baptismo habeo baptizari*, dicebat Christus, cùm de sua morte loqueretur, & *quomodo coarctor, usque dum perficiatur illud*: Baptismo habebat baptizari suæ mortis & passionis, affligebatúrque quum differretur, & ajebat: O quanto ardeo desiderio! O quæ dies meo desiderio satisfaciet! O festinate horæ!

3. S. Gertrudem docuit Dominus, quid homini faciendum sit, cùm imaginem Crucifixi intuetur. Imaginabitur, inquiebat, se has à Crucifixo voces accipere: *En vides, quomodo pro te sum vulneratus in Cruce. Si saluti tuæ expediret, vellem pro te solo tolerare omnia, quæ toleravi pro toto mundo.* Tantus est amor, quo te prosequor, tantum tuæ in me salutis desiderium. S. Brigittæ hæc dixit: *Si fieri*

fieri posset, ut toties morerer, quot sunt animæ in inferno: ego promptissimâ voluntate, & perfectissimâ charitate corpus meum traderem: eandémque passionem & mortem pro qualibet anima sustinerem, quam sustinui pro omnibus. Idem suum desiderium aperuit Christus Carpo vindictam de scelerato quodam postulanti. Cui apparens cum vulneribus hæc dixit: *Paratus sum corpore iterum pro solvandis hominibus pati.* Tu Carpe mortem peccatori illi postulas; scito tamen, me tam pro ipso, quàm pro quocunque hominum paratum esse de novo pati, & mori.

CONSIDERATIO V.

De Pulchritudine Vulnerum Christi.

I.

Si in resuscitatis corporibus Martyrum comparebunt gloriosæ cicatrices, quæ Christi causa inflictæ sunt; quanto glori-

glorioſiora credemus futura Chriſti vulnera, quæ ſuſtinuit & perſona divina, & pro gloria Dei. *Vulnera, quæ permanſerunt in corpore Chriſti*, ait Doctor Angelicus, *non pertinent ad corruptionem vel defectum, ſed ad majorem cumulum gloriæ.* In omnibus membris Corporis Chriſti relucebat ſplendor gloriæ conveniens, & proportionatus ſtatui glorioſo Filii Dei veri & naturalis. *At in locis clavorum*, ſubdit idem, *quidam ſpecialis decor apparebat.* Conſidera, ut in foraminibus manuum & pedum inter ſe continuæ erant venæ, muſculi, & arteriæ una cum ſanguine: at caro disconnexa erat, ejúsque loco vacuitas illa replebatur lumine gloriæ, ſplendore, & quadam Cœli qualitate, quâ vulnera admirabilia, deſiderabilia, & ſpectatu digniſſima reddebantur.

2. Cuidam, creaturarum pulchritudini plus æquo alligatæ, apparuit Chriſtus, oſtendens vulnera pulcherrima & glorioſiſſima, itáque recentia,

ùt ea hora inflicta viderentur: tantúmque fuit lumen, & pulchritudo, quæ inde promicabat, ut anima illa capta Christi amore omnem creatum exuerit. Sancta quoque Theresia ex solo unius vulneris manûs aspectu, ità immutata animo fuit, ut hanc illius pulchritudinem & lumen adamaret super omnia, & ab illa hora omnem amorem & pulchritudinem mundi abhorreret. Quare optimè hinc deducit Blosius, quòd post Deum maxima Cœli pulchritudo consistit in Christi vulneribus. *Hæc quinque vulnera sanctissima plus pulchritudinis, decoris, & claritatis toti cœlesti curiæ conferunt, quam omnia alia, quæ in vita perenni (exceptâ divinitate) habentur.* Hinc pariter deducamus, quantopere dolendum sit, quod in tantam hæc vulnera oblivionem devenerint.

Consideratio VI.

Quod in vulneribus Christi resplendent attributa divina.

In vulneribus Christi resplendent in summo gradu attributa divina, Potentia, Sapientia, & Bonitas.

1. Divina Potentia *in superando, justificando, resurgendo.* Superavit in illis omnes inimicos, mundum, dæmonem, carnem. Justificavit peccatores. Quod *opus justificationis majoris est potentiæ, quàm opus creationis.* Resuscitavit semetipsum, & alios: quod itidem omnipotentiæ signum est.

2. Manifestatur in Christi vulneribus summa sapientia, quia respectu Patris fuerunt summæ justitiæ, respectu verò nostri summæ misericordiæ.

3. Manifestatur in iisdem summa bonitas, quandoquidem per eandem mortem sibi per nos illatam liberavit nos à morte, cùm tamen meriti fuissemus pro tali facto mortem æternam.

Con-

CONSIDERATIO VII.

De Memoria Vulnerum Christi.

I.

Necessaria est frequens memoria Vulnerum Christi, quia absque memoria subsequi non potest imitatio, quâ deficiente non fit applicatio meritorum per gratiam. Quemadmodum pictor imitari non potest aut effingere imaginem, quam non videt: ità imitari non possumus virtutes & vulnera Christi, nisì prius ea oculo memoriæ & considerationis attentè contemplemur.

2. Ad hanc memoriam ipse nos Christus invitat: *Recordare paupertatis, & transgressionis meæ, id est excessus* amoris & doloris, quem sentio in meis vulneribus. Respondeat anima fidelis: *Memoriâ memor ero, & tabescet in me anima mea*; hoc est, ab attenta & crebra memoria vulnerum mortificabitur in me, & quasi extinguetur omnis affectus terrenæ concupiscen-

piſcentiæ. Deficit affectus ſuperbiæ ex conſideratione Chriſti crucifixi, & vulnerati. Deficit ſpiritus avaritiæ ad aſpectum paupertatis Chriſti crucifixi.

3. Praxis hujus memoriæ ſic à S. Bernardo deſcribitur: *Depinge tibi quaſi ante oculos Dominum in Cruce pendentem, & nunc pro clavis, nunc pro lancea ſuſpirabis, & gratias ages:* nunc apud manuum, nunc apud pedum vulnera veniam quæres. Hanc vitam vivebat Stephanus Abbas: *Die noctéque nihil aliud aſpicio, nisì Dominum meum Ieſum Chriſtum in cruce pendentem.*

CONSIDERATIO VIII.

De Gratitudine, quam Vulneribus Chriſti debemus.

I.

Gratitudo ſecundùm S. Thomam conſiſtit in intellectu, lingua, & opere. Intellectu rimando, & æſtimando magnitudinem beneficii; voce laudando, & agendo gratias benefactori, opere retri-

retribuendo juxta virium qualitatem. Hos tres actus debemus Christo pro beneficio vulnerum, primò æstimando donum valoris & pretii infiniti. Secundò reddendo infinitas laudes in refusionem gratiarum. Tertiò patiendo & agendo pro ipso, & si sors obtigerit, *Sanguinem sanguine compensando.*

2. Cum aliquando S. Mechtildis à Domino exquireret, quid agere tantum posset, ut se pro beneficio vulnerum gratam ostenderet, apparuit ei Christus, & dixit: Pro vulneribus pedum offeres mihi omnes tuos affectus, & desideria; pro vulneribus manuum offeres actiones tuas, & passiones; pro vulnere lateris perfectam conformitatem cum voluntate mea.

3. Considera sententiam S. Bernardi: *Gratiarum cessat decursus, ubi recursus non fuerit.* Defluit ex vulneribus sanguis pro te, sed non in te, nisi tu facias eum per gratitudinem recurrere ad principium suum. Fons misericordiæ,

quem gratus animus ſcaturire è latere Chriſti facit, exſiccatur per ingratitudinis culpam.

Consideratio IX.

Invitatio ad intrandum in Vulnera Chriſti.

I.

O *Cæcitas filiorum Adæ*, exclamat S. Bonaventura, *qui per hæc vulnera in Chriſtum neſciunt intrare. An ignoratis quòd Chriſtus eſt gaudium Beatorum? cur ergo tardatis per ſui corporis foramina in illud gaudium introire?*

2. *Ecce, aperta eſt janua Paradiſi; ecce lignum vitæ tam in ramis, quàm in ſtipite perfoſſum. In quibus foraminibus niſi pedes, id eſt, affectus poſueris, non poteris capere fructus ejus.*

3. *Ecce, apertus eſt Theſaurus divinæ ſapientiæ, & charitatis æternæ. Intra ergo per vulnerum aperturam, & cum cognitione magna delicias obtinebis.* Replebitur intellectus lumine cœleſti, & affectus conſolatione æternâ.

Con-

CONSIDERATIO X.

Modus intrandi in Vulnera Christi.

I.

Non possumus corpore, aut animâ intrare, ut notat S, Bonaventura: sed purô spiritu, qui est pars superior animæ secundùm intellectum & voluntatem. Hic spiritus, secundùm eundem, debet esse *in spiritu, & supra spiritum, & sine spiritu*; hoc est, elevatus supra corpus, supra animam, & sine se transformatus in Deum. Ut dicat cum Propheta: *Defecit in salutare tuum anima mea.* Ad hanc elevationem, & separationem erigendi sunt oculi amanti Crucifixum, & vulnera per assiduam orationem, & mortificationem, petendúmque à Domino ex pleno affectu, *qui ubi vult, spirat; pertingens usque ad divisionem animæ, & spiritûs.*

2. Anima hoc modo spiritualis effecta ulterius progredietur intrando, ùt

ùt idem Bonaventura docet, non solùm *mittendo manum suam in latus ejus; sed per latus ingrediendo ad cor ejus, ubi clavis amoris affixa, & lanceâ charitatis transverberata nihil aliud desideret, quam in cruce mori cum Christo, & exclamare cum Paulo: Christo confixus sum cruci; vivo ego, jam non ego, vivit verò in me Christus.*

3. Ubi ingressa fuerit anima in vulnera & latus Christi, excœcatis eô sanguine oculis, & ligata vinculis charitatis, non exibit illinc in æternum. Id sibi accidisse narrat Bonaventura: *Oculis sanguine repletis, vinculis charitatis ubique circumflexus reverti nequivi.* Cogita *quantum, & ex quanto* passus est, & quô amore; videbísque majus fuisse vulnus, quod ab amore accepit, quam quod à ferro, lancea, clavis. Quare rogabis ejusdem amoris jaculis configi.

CON-

Consideratio XI.

De cœlesti Conversatione, quæ in Christi Vulneribus invenitur.

I.

Tanta est inter domicilium Vulnerum, & domicilium cœli unio & conformitas; ut qui in uno est, etiam sit in altero, quique se inter angustias vulnerum arctat, dilatat in amplis & deliciosis cœli campestribus. Desideravit Moyses, & à Deo petiit cœli gloriam, ut faciem ejus intueretur, responsúmque ei à Domino: *Est locus apud me, ponam te in foramine petræ.* Ut me videas, capies domicilium meo proximum in petra perforata, quæ Dominum vulneratum significat. Namque ex humilitate vulnerum cognoscitur majestas gloriæ, & posteriora, non facies, quia *per fidem, & non per speciem.* Itaque ex uno diversorio securo passu in aliud transitur, quique habitat in vulneribus, habitat pariter iu cœlo.

2. Quis non miretur, quòd in cœlo habitet devotus civis vulnerum; Namque conversatio conformanda est statui; & verò virtus vulnerum apta est amantem suum efferre supra statum humanum, Angelísque imò & Deo assimilare. *Suum meditatorem alienat, & non solùm facit Angelicum, sed divinum.* Vive itaque felix in vulneribus

3. Legimus Simeonem Stilitam immersum in vulnera Christi pene hominem exuisse; excesserat humanas vires, quando *immoto corpore & animô* suis pedibus totos dies, & noctes, & annos inter frigora & æstus stetit. Nec conversatio à statione degener erat; Nam ùt in ejus vita legitur, *continuè cœlum spectabat.*

CONSIDERATIO XII.

Quòd Vulnera Christi animam satiant.

I.

In vulneribus Christi reperit anima, quid-

quidquid in suum auxilium & confortationem desiderare potest. Verè enim cum sancto Ambrosio dicere possumus: *Omnia habemus cum Christo, & Christus est nobis omnia*, in vulneribus suis. *Si febribus æstuas, fons est: si gravaris iniquitate, justitia est: si indiges auxiliô, virtus est: si mortem times, vita est: si tenebras fugis, lux est: si cibum quæris, alimentum est.*

2. Causa & principium omnis nostri boni est divinitas, & spiritus vivificus & deificus Christi; verùm hic spiritus non influit nisì in proprium corpus, & propria vulnera. *Anima non vivificat, nisì proprium corpus*; ait Augustinus, *& corpus meum non vivit de spiritu tüo, nec corpus tuum de spiritu meo. Vis ergo & tu vivere de spiritu Christi? esto in corpore Christi.* Habitâ tam cogitatione quàm affectu in sanctissimis vulneribus, & particeps fies divinorum effectuum, *& Christus in suis vulneribus erit tibi omnia.*

3. *Christus factus est nobis sapientia, justitia, sanctificatio, redemptio*; per vulnera, inquit Apostolus, idque & *per modum meriti* ob gratiam capitalem; & *per modum exempli*, cum sint nostræ ideæ, & *per modum finis*, quia quod sumus & facimus, ordinandum est ad honorem & gloriam sanctissimorum vulnerum.

CONSIDERATIO XIII.

De Affectu Admirationis, quem Vulnera Christi causant.

I.

Cum Prophetæ Abacuc revelatum fuisset mysterium vulnerum Christi (*cornua in manibus ejus, id est, in cornibus crucis confixæ sunt manus Christi*) exclamavit, *Timui*, timore reverentiali, aut, ut alii legunt, *Expavi, extra me factus sum* præ stupore, & admiratione. Quod, si admiratio, *est actus voluntatis consequens apprehensionem objecti exce-*

excedentis nostrum intellectum; quot nominibus relucet in vulneribus Christi, siquidem superat nostram capacitatem hinc dignitas personæ, illinc vilitas supplicii: hinc acerbitas pœnæ, illinc magnitudo amoris & præmii infinitudo.

2. Sit autem hæc admiratio affectiva & transmutativa. *Omnes mirabantur, sed non omnes convertebantur.* Admirabantur opera Christi, sed non sequebantur exempla. Spectatores mirabilium Christi *admirarentur, si imitarentur* patientiam & charitatem Christi. *Noli vivere sine vulnere, dum Christum vides vulneratum.*

3. Hunc affectum admirationis exercebat SS. Virgo Maria, *quando stabat juxta crucem* contemplando benedicta vulnera Filii. Vacabat, inquit Cajetanus, *contemplationi admirativæ, conferendo summa prius visa cum infimis*, gloriam divinitatis Christi cum pœna humanitatis.

CONSIDERATIO XIV.

De Memoria Vulnerum Christi in Sacrificio Missæ.

I.

Finis Sacrificii Missæ est applicatio meritorum Vulnerum Christi. Quantum enim meruit Christus in sacrificio cruento crucis, tantum applicatur & impetratur in sacrificio incruento Missæ. Hic affectus universalis est, atque ad omnes diffunditur. Peccatoribus impetratur remissio culpæ, & pœnæ: justis augmentum gratiæ, animabus purgatorii gloria essentialis, Sanctis in cœlo gloria accidentalis, Sanctissimæ Trinitati manifestatio sanctissimi ejus nominis.

2. Intuere tempore Missæ Christum crucifixum cum vulneribus, ex quibus copiosus undique sanguis profluit ad sanctificandum omnem mundum. Sanguis vulneris, quod in sinistro pede, manat in salutem peccatorum; qui dextri est pedis, in refrigerium animarum

rum

rum purgatorii. Qui à dextra manu profluit, pro summo Pontifice; qui à sinistra, pro Imperatore, & statu temporali; sanguis lateris fluit honori & gloriæ sanctissimæ Trinitatis, & totius cœlestis curiæ.

3. Sacerdos, ceu mediator inter Deum & populum, in Missa fungitur officio Legati missi à populo ad impetrandum à Deo per merita sanctissimorum vulnerum gratiam, sanctitatem, & gloriam. Has tres voces (gratiam, sanctitatem, gloriam) inscribe Domine in memoriali tuo propter vulnera Christi: Gratiam pro peccatoribus, sanctitatem pro justis, gloriam essentialem pro animabus purgatorii, accidentalem & extrinsecam pro SS. Trinitate, & Beatis cœli. Nec abs re faciemus, anima mea, si recurrerimus ad intercessionem sanctissimæ Matris, dicendo: *Sancta Mater istud agas, crucifixi fige plagas toti Mundo validè.* Eadem oratione uti possunt, qui sacro intersunt.

CONSIDERATIO XV.

De Corde, quod Vulneribus Christi sauciatum est.

I.

Cum veritate dici potest, quòd cor Christi vulneribus saucium beatum sit. Sunt enim vulnera Christi signa nostræ prædestinationis, pignora nostræ gloriæ, arrha beatitudinis.

2. Hoc amoris vulnus, quô cor nostrum saucium est, efficitur à memoria continua vulnerum, & ab actibus fidei, spei, & charitatis ad illa. Credo in vos vulnera benedicta, ceu in redemptionem, & pretium nostræ salutis. Credo in vos, ceu in capitalem summam nostrorum meritorum, & amo vos ceu Testimonia evidentissima Charitatis Christi.

3. O *Vulnera, quæ corda saxea vulnerantis, & mentes congelatas inflammatis; quæ pectora adamantina liquefacitis præ amore. Vita, dulcedo, & spes*

ſpes noſtra. Venite, ferite, vulnerate; feriendo redintegrate, & mortem afferendo donate vitam æternam.

Consideratio XVI.

De Imitatione vulnerum Christi.

I.

Imitatio Chriſti crucifixi, & virtutum ejus neceſſaria eſt animæ *in actu*: Paſſionis verò, & vulnerum corporis *in præparatione animi.* Quia, ùt docet S. Thomas, filius adoptivus aſſimilari debet quàm maximè filio naturali, & membra capiti. Nec paſſio Chriſti, ceu cauſa univerſalis effectum ſortitur, absque cooperatione hominis, ùt cauſæ particularis.

2. Ideò exhortatur nos S. Petrus: *Chariſſimi, nolite peregrinari in fervore*; aut, ùt alii legunt, *nolite mirari in uſtione.* Cùm in ſchola Chriſti neceſſaria ſit paſſio; nolite mirari, quando velut ab igne, mortificatione adurimini.

Sed Christo in cruce passo eadem cogitatione, & imitatione armemini.

3. Arca, in qua conservatur gratia, duabus clavibus diversis custoditur, neque una absque altera aperiri potest. Hæ sunt Crux nostra, & Christi: vulnera Christi, & nostra. Clavis Passionis Christi semper parata est, sed necesse est ei nostram uniri, quod est cooperari & compati.

Consideratio XVII.

De Fine Considerationis Vulnerum Christi.

I.

Secundùm S. Bonaventuram considerari debent vulnera Christi *ad imitandum, & compatiendum.* Hæc sit nostra consolatio, subdit idem, progressus in hac imitatione, ex qua nascitur condolentia, sentiens dolores personæ amatæ, & per imitationem expressæ, ceu proprios.

2. Me-

2. Meditanda ſunt *ad admirandum, & exultandum.* Admiranda immenſa charitas Dei: exultandum de fructibus vulnerum, de redemptione generis humani, reſtauratione naturæ Angelicæ, & gloria Dei.

3. Conſideranda ſunt *ad reſolvendum & quieſcendum*; ſe in Chriſtum transformando, & quieſcendo in ejus ſanctiſſimis, & dulciſſimis Vulneribus, absque ulla alia ſolicitudine.

CONSIDERATIO XVIII.

De Occupatione in Vulneribus Chriſti.

I.

Neceſſe eſt, ùt docet S. Bonaventura, animam interiore aliquo exercitio diſtineri, quô diem fallat, & ſepoſitis aliis *negotium ſuum agat*; quod, ùt docet Apoſtolus, eſt noſtræ ſalutis, & perfectionis negotium. Hæc autem interna occupatio conſiſtit in devota conſide-

ratione, & meditatione Vulnerum Christi, cursando de vulnere in vulnus variis considerationibus & affectibus, quos Spiritus sanctus suggesserit. Nunc meditando dolorem, aliàs amorem, valorem aliàs. Insuper in vulnere pedis sinistri considera tua peccata, eorúmque veniam per illud precare. In vulnere pedis dextri considera pulchritudinem virtutum humilitatis, puritatis, obedientiæ, patientiæ, & perseverantiæ. Easdem à Deo interposito dicti vulneris pretio precare. In vulnere manûs sinistræ meditare pœnas inferni, petendo ab eis liberationem. In vulnere manûs dextræ contemplare gloriam Paradisi, illámque postula. Ad extremum in vulnere lateris meditabere, & petes sanctum, & purum amorem Iesu, Mariæ, & proximi.

2. Occupari potes in devotione erga Beatissimam Virginem, considerando eam *juxta crucem cum Filio, & quos DEUS conjungit, homo non separet.*

Est

Est Christus carne pendens; Maria corde. Christus habet vulnera corporis, Maria animæ. Christus est Martyr Fidei, quia mortuus pro veritate nostræ fidei; Maria Martyr amoris, quia mortua amore, & desiderio Filii. *Iesus & Maria sint semper tecum in via, in omni loco, & in omni tempore bona custodia, Amen. In omni loco*, præcipuè in cruce, sanctissimo Sacramento, in cœlo. *In omni tempore*, maximè autem cùm anima est libera ab aliis occupationibus. His adjunge praxim jaculatoriarum, neque hanc neglige, quâ magnus Dei servus est usus. *Iesus, Maria amores mei dulcissimi; patiar ego, moriar ego amore vestri; totus sim vester, & nullô modô meus.*

3. Hæc in Christi vulneribus, & doloribus, B. Virginis ibidem commorantis occupatio habet Echo, & resonantiam à gloria cœli: *Secundùm multitudinem*, aut secundùm mensuram *dolorum lætificant consolationes.* Præ-

terea in consideratione humilitatis crucis erigere ad considerationem gloriæ. *Videmus Iesum propter passionem mortis gloriâ, & honore coronatum. Et videmus Mariam juxta nominis etymologiam crucifixam, & exaltatam in gloria super choros Angelorum ad cœlestia regna in dextra Filii.*

CONSIDERATIO XIX.

Qualiter S. Mater meditabatur Vulnera Christi.

I.

Multorum opinio est, quòd sicut Christus in sua Sanctissima Passione, *habuit simul summum gaudium, & summum dolorem*; ità sanctissima Virgo in condolendo patienti Filio senserit simul *summam compassionem, & summam congratulationem.* Compatiebatur passioni Filii; & de ejus fructu lætabatur. Ad quod alludens S. Ambrosius dicebat; *Maria stetit juxta cru-*

crucem, non ut Filii passionem videret, sed ut Mundi redemptionem expectaret.

2. Aliâ mente sunt alii Doctores, arbitrantur enim animam sanctissimæ Virginis taliter immersam fuisse in vehementiam dolorum Filii, ut ad fructus Passionis nec attendere quidem potuerit.

3. Imitabere utrumque Virginis statum, nunc tuus dolor erit pura condolentia, modò socium assumet gaudium, & congratulationem. Revelavit benedicta Mater S. Brigittæ, omnem suam vitam mixtam fuisse doloribus, & consolationibus. Doloribus propter vulnera Filii: consolationibus, quòd nôsset eam esse Dei voluntatem, cedereque in salutem hominum. *Quando considerabam loca clavorum in manibus, quas secundùm Prophetas crucifigendas audivi; tunc oculi mei replebantur lachrymis, & cor meum quasi scindebatur præ tristitia. Sed consolabar cum considerabam potentiam Deitatis ejus,*

ejus, & quod ipsa sic vellet & sic expediret: & sic erat semper lætitia mea mixta cum dolore.

Consideratio XX.

Quod per vulnus lateris intratur in Cor Christi.

1. Porta, per quam intratur in amantissimum Cor Iesu, est latus lanceâ apertum. Nonnulli dicunt vulnus fuisse inflictum sinistro lateri, in quo Cor residet; eodemque vulnere & latus, & cor fuisse sauciatum. Vulgatior tamen sententia est, fuisse in dextro, ídque ipsum indicat sacra sindon, & pictura: fuit nihilominus tam profundum hoc in latere dextro vulnus, ut ad cor pertigerit, viámque sibi ad illud patefecerit.

2. Verùm, hoc cordis Christi domicilium non petit alium incolam, quàm tuum cor, *Fili, præbe mihi cor tuum*, ut

ut illud in meo collocem. O felix unio, jucunda possessio, felicissima in corde Christi commoratio! Verè cor nostrum semper famelicum, & inquietum nullo alio saturari, in nullo conquiescere potest, præterquam in corde Christi, ceu centro suo. Sit inter utrumque cor proportio, & similitudo; ceu inter locum, & locatum. Cor Christi, ùt S. Bernardus ait, fuit bis sauciatum; primò amore, dein dolore; primò spiritualiter, dein corporaliter; primò oculis sponsæ, dein ferró lanceæ. Quam ob causam bis replicat vocem, *Vulnerâsti*, cùm dicit: *Vulnerâsti cor meum, soror mea sponsa: vulnerâsti cor meum.* Ac si apertè diceret: *Quia zelô amoris tui vulnerâsti me, lanceâ quoque militis vulneratus sum: & vulneratur lanceâ furoris, qui prius vulneratus fuit lanceâ amoris.*

Simili modo, ut cor tuum sit dignum corde Christi, duplici vulnere hiet, amoris & doloris. Prius autem quàm reci-

recipias vulnus à ferro, fateare te vulneratum amoris telo. *Vulnerata charitate ego ſum.*

3. Hæc eſt cauſa, inquit S. Bernardus, ob quam Martyres erant in tormentis veluti inſenſibiles; neque enim amplius vivebant, ſed erant amore mortui. *Terrentur Martyres, rident: feriuntur, & gaudent; occiduntur, & ecce triumphant. Quare? quia morte charitatis emortui nec minas, nec mortem ſentire potuerunt.* O felix mors amoris, quæ te inſenſibilem in tormentis, & tyrannis inſuperabilem facit. O *bona mors*, proſequitur Bernardus, *vitam conferens; bona mors, mortem contemnens.*

Ad hanc mortem aſpira anima mea, petendo illam à Domino quàm efficaciſſimè. Quin, ut mortua, te ſepeli in nobili illo ſplendore cordis Chriſti. Prius tamen lavare in ſanguine & aqua, quæ fluunt ex latere, & cum S. Bernardo precare; *Lava me Domine ab*

ini-

iniquitate mea, & à peccato meo munda me; ut purificatus per te, ad te purissimum possim accedere, & in corde tuo omnibus diebus vitæ meæ merear habitare. O quàm bonum! O quàm jucundum habitare in Corde Iesu! bonus thesaurus; bona margarita, quam fossô agrô Corporis Iesu inveniemus.

CONSIDERATIO XXI.

De Conditionibus Sanguinis ex Vulneribus Christi manantis.

I.

Vidit Ioannes fluvium, qui irrigabat, & fœcundabat civitatem Dei. *Ostendit mihi fluvium aquæ vivæ*, quæ habebat tres conditiones. Prima, quòd esset aqua mundissima, & purissima, ceu crystallus. *Splendidum tanquam crystallum.* Secunda, quòd exibat è sede Dei, & Agni. *Procedentem è sede Dei, & Agni.* Tertia, quòd ab utraque parte fluminis visebatur lignum vitæ.

vitæ. *Et ex utraq; parte fluminis lignum vitæ.* Per hunc fluvium alii intelligunt Spiritum ſanctum, qui à Patre, Filióque procedit: alii gratiam Spiritûs ſancti, alii gloriam. Nos aliis myſticis ſenſibus omiſſis, per aquas hujus fluminis intelligemus ſanguinem è vulneribus Chriſti fluentem, & univerſam Civitatem Dei fæcundantem. Ab hoc enim ſanguine originem ducit, quidquid eſt in Paradiſo pulchrum, vernans. In illo reperiuntur tres explicatæ conditiones. 1. Eſt puriſſimus, quia & eſt compoſitus ex ſanguine puriſſimo Virginis, & eſt unitus perſonæ Verbi, qui eſt ipſa per eſſentiam puritas. Ipſa denique innocentia Chriſti nec volentis, nec valentis contrahere maculam, quid niſi puritatem ſanguinis hujus docet? Secundò hic ſanguis non procedit à puro homine, ſed ab homine Deo, *Dei & Agni.* Tertiò circumdatur lignô vitæ, fructus enim ſanguinis eſt gloria, & vita æterna.

2. Con-

2. Confidera, ubinam fit vera beatitudo hujus vitæ. *Beati*, fubdit Ioannes, *qui lavant ftolas, & animas fuas in fanguine Agni.* quod fit confideratione affectus plenâ, & meditatione vulnerum & fanguinis Chrifti, *ut fit poteftas eorum in ligno vitæ.* In virtute enim illius fanguinis fruentur ligno vitæ beatæ, & æternæ. *Et per portas*, quæ funt ipfa vulnera, *intrent in Civitatem* beatæ patriæ.

3. Apparuit in vifione juveni cuidam elegans civitas fupra montem pofita, fed vallata & cuftodita magno flumine. Hinc alliciebat amœnitas loci, illinc abfterrebat fluvius pertranfeundus. Dum circumfpicit dubius, ecce videt quosdam homines in eodem flumine lavantes veftimenta, quos quidam vultu & habitu diffimilis adjuvabat. Rogavit qui effent, quidve agerent; ad quem ille diffimilis: Civitas illa Cœlum eft. Hi lavant *ftolas fuas in fanguine Agni*, ut purgati, & per pœnitentiam mundi effecti

effecti digni sint, qui in Civitatem sanctam admittantur. *Ego sum Iesus Christus, sinè cujus auxilio nemo salvari potest. Si vis ad illum locum pervenire, hæc est via.* His dictis evanuit visio, juvenis verò Monasterium adiit, factúsque Religiosus agnovit præsentes Religiosos eos esse, quos ad fluvium in visione viderat, lavantes *stolas suas in sanguine Agni* mediâ pœnitentiâ, & mortificatione.

Consideratio XXII.

De Sanguine sanctissimorum Vulnerum Christi.

I.

Sanguis Christi in scriptura sub symbolo, & figura mellis exprimitur. *De petra melle saturavit eos*, explicat S. Thomas, *dulcissimo sanguine vulnerum Christi.* Generat hæc hujus mellis dulcedo in anima contemptum rerum terrenarum, & desiderium cœlestium.

Ex-

Expertus id est ille, qui aliquando gustato sanguine vulnerum Christi tam ineffabilem sensit dulcedinem, ut omnium rerum creatarum gustum perdiderit, & sola deinceps cœlestia ei arriserint.

2. Est sanguis Christi noster potus, nostrum pretium, noster Advocatus apud Patrem cœlestem. *O sanguinem Christi summè honorandum! in altari poculum, in Cruce pretium, in Cœlo pro nobis ad Deum Patrem advocatum.*

3. Est medicina nostrorum vulnerum. *Filius Dei jubetur occidi, ut vulneribus nostris pretiosi sui sanguinis balsamo mederetur.* Eodem aperit nobis portas Cœli. Quare S. Hieronymus eum vocat clavem Paradisi. *Sanguis Christi clavis est Paradisi.* Est certa contra hostes nostros victoria. Sanctus Edmundus, Episcopus Conturbiensis, dæmonem in virtute sanguinis Christi adegit, ad significandum sibi, quô potissimum modô superari posset. *Adjuro*

te per aspersionem sanguinis Christi, in quo facilius te vincere possum. Respondit dæmon, Deo sic ordinante. *In eo, quod nominâsti.* Illius sanguinis virtute facilè vincor.

CONSIDERATIO XXIII.

Quòd Vulnera Christi immutavere clavos in claves Paradisi.

1.

C*lavis reserans est clavus penetrans*; ait Bernardus. Quilibet clavus Christi est reserans, & penetrans. Reserat, & penetrat. Et reserat, quia penetrat: neque unus effectus ab altero separatur. Est clavis, & clavus. Est clavis, quia tibi reserat Cœlum: Est clavus, quia tibi carnem transfigit. Quòd si mortificationem clavi fugis, scito te consolationem clavis quoque perditurum.

2. Considera virtutem, & efficaciam sanguinis Christi. Ferrum, quod est instrumentum mortis, immersum in illum

illum divinum ſanguinem efficitur nuntius vitæ, & clavis Paradiſi. Si conſpectus te ferri terret, conſideratio ſanguinis reſtituat animum, & conſoletur. Ingrediatur ferrum, ſed cum ſanguine, & vulnus non mortis, ſed vitæ erit cauſa.

3. Quid cogitas? ſi in Chriſto *non fuit clavus tantum reſerans, ſed etiam penetrans; oportuit enim pati Chriſtum, & ità intrare in gloriam ſuam*; an aliam in te legem ſperabis, voléſque claves absque clavis? Hanc ergo, ùt veritatem certiſſimam, animo tuo inſculpe. Clavus tribulationis cum patientia ſupportatæ eſt clavis Paradiſi: neque ulli clavis erit Paradiſi, niſi ſit prius clavus tribulationis. *Non eſt clavis reſerans, nisì prius ſit clavus penetrans.* Suſtinuit S. Carolus à clavo in proceſſione ſibi pedem transfigi, ut tolerato clavo mereretur agnoſcere clavem. Arbitrare hæc tibi à clavo tribulationis dici, *Patientiam habe in*

 me,

me, & omnia reddam tibi. Sustine, & salvaberis. Sustine clavum, & habebis clavem.

CONSIDERATIO XXIV.

De Lancea, quæ latus Christi adaperuit.

I.

Usi sunt lanceâ milites aperiendo latus Christi, ut intelligerent, an obiisset; & si adhuc superesset, ut eo vulnere desineret spirare. Infixa est lancea lateri cum magno furore & rabie, sic ut *per aliam partem corporis videretur lancea pertransire; & pervenit usque ad cordis ipsius transfixionem, ut daret quidquid resederat sanguinis in corde.* Dedit ergo Christus omnem sanguinem, etiam modicam illam portionem, quæ ad cor confugerat.

2. Miles vulnerans dicitur fuisse Longinus, *qui tactu sanguinis Christi, cum esset altero oculo privatus, illuminatus est*

est extra, & intrà lumine fidei, & Episcopus fuit, & Martyr. Lancea benedicta, clavis cœli, quæ aperiendo cor Christi, etiam cœlum nobis aperuisti.

3. Transfixit lancea carnem, & cor Christi, ossium tamen nullum fregit, *Os non comminuetis ex eo.* Os Symbolum est divinitatis, quæ in Passione fuit impassibilis. Significabat insuper sanctos Martyres perduraturos in persecutione absque confractione, animatos exemplo Christi. Tertiò significat ipsas Christi virtutes, quæ nunquam in tantis doloribus defecêre; non potentia, non charitas in proximum, & sic de reliquis.

CONSIDERATIO XXV.

Vulnera Christi Medicina cœlestis.

I.

F*ilius Dei altissimi jubetur occidi,*

inquit Bernardus, *ut vulneribus meis, id est peccatis, pretioso sui sanguinis balsamo mederetur*, & subjungit. *Agnosce ô homo, quàm gravia sunt vulnera, pro quibus necesse est Dominum Christum vulnerari.*

2. Anima diversis in partibus, & variis modis per peccatum vulnerata est; Intellectus ignorantiâ, voluntas malitiâ, appetitus concupiscibilis concupiscentia debilitate irascibilis. Vulnera Christi ceu pharmaca cœlestia medentur his omnibus plagis, Intellectum sanant fide, voluntatem charitate, appetitum concupiscibilem temperantiâ, irascibilem continentiâ, & fortitudine.

3. Medicina utut amara amatur, & in pretio est, quia sanitatem generat. Et Christi Vulnera, quamvis nonnunquam affligant, æstimanda tamen sunt, & amanda quodam interminato amore, quandoquidem sunt causa æternæ salutis, omnísque boni tum gratiæ tum gloriæ.

CON-

Consideratio XXVI.

Vulnera Christi facundi Oratores.

I.

Efficacissimum medium ad impetrandas à Deo Patre gratias, quibus egemus, est petere per vulnera dilectissimi ejus Filii, quam veritatem nos docuit Christus Ioan. 6. c. *Si quid petieritis patrem in nomine meo*, id est, propter me, & propter vulnera mea, *dabit vobis.*

2. Neque solum per viam misericordiæ impetrant, sed etiam per viam justitiæ; & quod nobis est gratia, est sanguini Christi debitum & justitia.

3. Hoc medium orandi per vulnera Christi erat D. Francisco Xaverio familiare, qui identidem hanc orabat collectam. *Domine Iesu Christe, Deus cordis mei, per quinque illa vulnera, quæ tibi in cruce nostri amor inflixit, tuis famulis subveni, quos pretioso sanguine redemisti.*

Consideratio XXVII.

Vulnera Christi Testimonium perpetui Amoris.

I.

Vulneribus Christi per mortem ereptus est labor, sed non amor. Amor ea adaperuit, & amor ea ante Patrem nostri causa aperta servat. *Charitate perpetua dilexi te.* Perpetua, quia *ab æterno* cœpit nos amare, & amabit in æternum.

2. Expende, quô affectu amoris Christus in cruce inter summos suorum vulnerum dolores tui recordatus sit, rogans pro te Patrem. Eodem affectu nunc in cœlo idem prò te officium exercet. *Iesus Christus heri & hodie ipse & in sæcula.* Idem est in amore in tempore, & in æternitate.

3. Revelavit Christus D. N. sanctæ Mechtildi, quòd eodem affectu, quô se in sacrificium pro nobis in ara crucis obtulit, etiam nunc ad dexteram Patris stans,

ſtans, offerat. *Sicut hoſtiam in ara crucis me aliquando obtuli, ſic adhuc eodem amoris affectu aſſiſto Chriſto Deo Patri pro peccatoribus.* O pia vulnera mei Domini, pro nobis & in noſtram ſalutem ſemper aperta. *Quid retribuam Domino?* Amori perenni perennè reſpondeat tributum mei cordis.

CONSIDERATIO XXVIII.

Vulnera Chriſti Theſaurus Eccleſiæ.

I.

Theſaurus S. Eccleſiæ ſunt vulnera Chriſti, in ipſis enim conſervantur inæſtimabilia merita Salvatoris, propter quæ nobis tribuuntur omnia dona ſupernaturalia gratiæ & gloriæ. *Et per effuſionem ſui ſanguinis Chriſtum infinitum Eccleſiæ militanti theſaurum acquiſiviſſe*, aſſerit Leo X in quadam Bulla. O theſaurum infinitum, theſaurum incomparabilem, theſaurum

 nun-

nunquam exhauriendum! Una sola gutta ipsius pretiosi sanguinis propter unionem hypostaticam ad Verbum sufficientissima est ad redimendos mille Mundos.

2. Non reperiet unquam nostra paupertas aliud remedium, quam uti divitiis thesauri Christi. *Quidquid ex me mihi deest*, inquit Augustinus, *usurpo mihi ex visceribus Domini mei, quoniam misericordiâ affluunt, nec desunt foramina, per quæ effluant.* Per hos canales sanctissimorum foraminum depluunt ad nos omnes gratiæ, omnes misericordiæ, & omnes consolationes cœli. Vernant semper *in* divina præsentia, & in *Dei acceptatione* immensa & infinita merita illorum vulnerum, & propter illa nobis Dominus noster communicat gratiam, nósque liberat à pœnis purgatorii, quas propter peccata nostra meruimus. Verumtamen omnia dona Dei sunt effectus & justitiæ, & misericordiæ simul. Justitiæ intuitu vulnerum

rum Christi, misericordiæ intuitu nostrorum meritorum.

3. Insuper in hoc thesauro vulnerum considera supereffluentem mensuram satisfactionis SS. Virginis, & omnium Sanctorum, qui in propriis martyriis excesserunt promerita suorum delictorum. *Ad thesauri cumulum* (ità in extravaganti, *unigenitus*, definitur) *adminiculum etiam præstare merita B. Virginis & aliorum Sanctorum.* Quod ipsum redundat in majorem gloriam vulnerum Christi. Non enim solùm pro nobis satisfecerunt, sed etiam communicârunt potestatem & virtutem, si non merendi, certè satisfaciendi pro aliis.

Ex his, quæ dicta, excitatus inter exercendum virtutes, cùm tentationes inimici superas, cùm gratiâ divinâ adimpleris, cùm sanctis inspirationibus supereffluis; agnosce divinorum vulnerum efficaciam, ab illis enim hæc omnia profluunt. Virtus illius pretiosi sanguinis in te operatur. Quare

justum est te in quovis loco, & in omni opere eorum memorem esse, agendo gratias & benedicendo in æternum. Matri quoque sanctissimæ age gratias, quia dum communicat dolori sanctorum vulnerum, neque ob inexplicabilem suam puritatem eget illorum lavacro, tibi impertit ejus effectum, qui est ablutio tuorum peccatorum. Eandem ab aliis sanctis gratiam expecta, *qui adimpleverunt, quod deerat in Passione Christi in carne sua pro corpore ejus, quod est Ecclesia.*

Consideratio XXIX.

Vulnera Christi Signaculum cordis.

I.

Apprimi debent divina vulnera cordi nostro, ùt sigilla ceræ. Atque ùt sigilla duram ceram fugiunt, quærunt mollem; ità nisì cor nostrum à calore divini amoris mollefactum fuerit, non re-

recipiet in ſe cœleſtem impreſſionem divinorum vulnerum.

2. Cum Chriſtus D. N. ſervum ſuum Franciſcum impreſſione ſuorum ſtigmatum in manibus, pedibus, & latere decoravit, apparuit in effigie crucifixi à Seraphino circumcincti. *Seraphim crucifixus apparuit.* Hâc nos imagine erudiens, quòd Seraphicus amor nos diſponat ad participandum beneficia Crucifixi. Et ille vulgo habitus Franciſcus, quia incendio amoris divini in Seraphinum immutatus fuerat, factus eſt dignus, qui per communicationem ſacrorum vulnerum eſſet alter crucifixus.

3. Merito itaque indiviſibiliter uniuntur Seraphim, & crucifixus. Neque enim unquam donaberis divinâ conſolatione, niſì crucem & mortificationem Chriſti amplexeris.

CONSIDERATIO XXX.

Vulnera Christi Rete divini Amoris.

I.

En ipse stat post parietem nostrum, respiciens per fenestras, prospiciens per cancellos. Stat Christus post parietem, quia intermedio corpore occulit suam divinitatem. *Et respicit per fenestras,* quia per vulnera prospicit nostras ærumnas, eísque medetur. Benedicta vulnera, quæ, dum se inter nostra peccata, & divinam justitiam interponunt, mutant sententiam mortis in vitam.

2. *Respicit per fenestras*, aut ùt alii legunt, *per Retia.* O Retia Divini amoris, quæ attrahitis, & votis illigatis cor Dei; ut ad nos attrahatis, vobísque illigetis animas nostras. Cum aperta, & extensa fuistis in cruce, *homines revertebantur percutientes pectora sua.* Iisdem Apostoli *facti sunt Piscatores hominum.*

3. *Reſpicit per retia, apparet per retia, eminet ſuper retia.* Se per vulnera viſendum exhibet, quia *patent viſcera*; & *eminet ſuper retia, quia qui potuit guttâ, voluit undâ, & quod ſatis fuit ad meritum, non ſatis fuit ad amorem.*

CONSIDERATIO XXXI.

Vulnera Christi Arma myſtica.

I.

David bellaturus adverſus Goliathum, *delegit quinque limpidiſſimos lapides de torrente, & miſit eos in peram paſtoralem, quam habebat ſecum*; & cum appropinquâſſet Philiſthæo, *miſit manum ſuam in peram, tulitque unum lapidem, & funda jecit, & circumducens percuſſit Philiſthæum in fronte.* Cúmque prævaluiſſet, nec gladium haberet in manu, arrepto Philiſthæi gladio præcidit caput ejus. Hi quinque lapides ſignificant quinque Chriſti vulnera, quæ primùm in pera memoriæ

ſunt accuratiſſimè ſervanda. Dein funda intellectûs attentè, & penſiculatè expendenda (*& circumducens*) circumducendo ea in cœlum, in terras, in infernum, ubicunque ejus effectus deprehendi poſſunt. Tertiò in tentationibus opponenda ſunt inimicis noſtris, certam enim victoriam nobis adferent.

2. Primis quatuor lapillis inſcripta erant nomina quatuor Patriarcharum, Abrahæ, Iſaaci, Iacobi, & Moyſis. Quintus, quô corruit gigas, inſignis erat nomine Ioſue, figurâ & Symbolô ſanctiſſimi nominis Ieſu; ad indicandum, quòd non virtus legis ſcriptæ, ſed gratia Evangelii per merita Chriſti, & ejus vulnerum devictus, & eliminatus ſit dæmon.

Quinque lapides elegit David, uno obtinuit victoriam, adjuvante funda & manu. Nec vulnera Chriſti adjutura credamus, nisì cooperemur manibus noſtris.

3. Re-

3. Revertenti Davidi cum victoria, & triumpho in occursum venerunt mulieres de urbibus Israël *cantantes, chorósque ducentes in Tympanis lætitiæ, & in Sistris.* Anima quoque, cum ab hac vita abierit onusta spoliis & trophæis, habebit cœli cives, paradisi incolas obvios, cantantes in Citharis ejus heroica facinora.

CONSIDERATIO XXXII.

Vulnera Christi facundæ Linguæ.

I.

Quot vulneribus, tot linguis loquitur Salvator noster.

1. Loquitur, & decantat Patri suo laudes, quia illis *non quæsivit gloriam suam; sed ejus, qui misit eum, Patris.*

2. Loquitur victorias, *quia sunt victoriæ suæ triumphus.*

3. Loquitur impetrando nobis salutem, quia per ea *salutis humanæ exigit pretium.*

4. Loquitur ad nostram exhortationem, & doctrinam nos ad patientiam exemplô suô animando. *Confidite, ego vici mundum* per hæc vulnera. Vos quoque, si mei causa sustinueritis dura, vincetis.

5. Loquitur his linguis *in confusionem malorum* in die Judicii, *Ecce hominem, quem crucifixistis: videte vulnera, quæ inflixistis: agnoscite latus, quod pupugistis. Quoniam per vos, & propter vos apertum est, nec tamen intrare voluistis.*

CONSIDERATIO XXXIII.

Vulnera Christi Peccatorum Spongia.

I.

Sententia nostræ mortis firmata divino decreto, & pœna æterna non aliter deleri potuit, quàm Vulneribus Christi. Clavi illi, qui ejus carnem transfixerunt, discerpserunt chirographum

phum damnationis, & ille ſanguis, qui ab illis vulneribus promanavit, extinxit characteres mortis. *Delevit, quod adverſus nos erat, Chirographum decreti affigens illud cruci*, & in carne ſua per clavos convellens.

2. Hoc innuebat Propheta, cum dicebat, *vulneratus eſt propter iniquitates noſtras*, ut ſcilicet diſcerperetur codicillus, in quo iniquitates, & peccata noſtra deſcripta erant.

3. Neque ſola peccata noſtra, ſed etiam homo vetus, qui eſt noſter fomes, & noſtra concupiſcentia cum Chriſto in crucem venerunt. *Vetus homo noſter ſimul crucifixus eſt* (*ſcilicet cum Chriſto*) deſtruendo peccatum, & frænando ac dirigendo concupiſcentiam noſtram.

CON-

CONSIDERATIO XXXIV.

Vulnera Christi Schola Spiritûs sancti.

I.

Summa, & Epitome Doctrinæ Christianæ comprehenditur in hac à Christo prolata sententia; *Qui amat animam suam, perdet eam: & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam.* Doctrina quàm vera, tam difficilis carni & sensui, neque absque lumine, & Magistro divino intelligi potest.

2. Magister, qui non solùm speculativè, sed etiam practicè hanc veritatem docet, est Spiritus sanctus; schola, vulnera Christi. Istic anima illuminatur, & cognoscit, quomodo amor sui sit sui odium, & odium amor, quodque amans vitam in hoc mundo eam perdet in altero, at verò persequens, & odio habens in hac vita, eam adinveniet in altera. Contemplare praxin hujus doctri-

doctrinæ in Christo, qui dum odit in vita præsenti, resuscitat ad æternam.

3. Ante Spiritûs sancti adveutum timebant Apostoli mortem, & tyrannorum aspectum fugitabant. At ubi divinus Magister advenit, & docuit mysterium crucis, & vulnerum Christi, finem, utilitatem, & præmia passionis, martyrii, & mortis pro Christo: sponte se martyriis ingesserunt & vulneribus. *Ibant gaudentes* ad catastas & cruces.

Sanctus noster Franciscus Xaverius, multum in hac schola vulnerum Christi eruditus, in omnibus suis adversitatibus & ærumnis hâc se sententiâ solabatur: *Qui amat animam suam, perdet eam.* Huic se conformabat, huic obtemperabat, ut ipse nostris Goënsibus referebat.

CONSIDERATIO XXXV.

Vulnera Christi Mors Peccati.

I.

Una vulnerum Christi memoria tan-

tantarum eſt virium, ut quemadmodum à luce tenebræ, à vita mors; ſic ab ea pellatur & deſtruatur omne peccatum, *de peccato damnavit peccatum*, inquit Apoſtolus. Chriſtus ſuis vulneribus, hoc eſt, ſacrificio pro peccato oblato damnavit, & deſtruxit peccatum. Et ſanctus Bernardus, *Tanta eſt virtus vulnerum Chriſti, ut ad eorum memoriam totius peccati, & mortis fugetur exercitus.*

2. Memoria vulnerum non ſolum deſtruit peccatum, ſed etiam mortificat pravas inclinationes, & concupiſcentiam peccati. *Ubi mors Chriſti* inquit Gregor. *animo circumfertur, nulla poteſt concupiſcentia regnare peccati.*

3. Eâdem memoria fugat, & vincit dæmonem. Mariam Magdalenam in deſerto vehementer à dæmonibus oppugnatam, apparens Angelus munivit cruce Domini. Viſebantur in ea quinque vulnera, & myſteria Paſſionis. Erexit autem eam ad Oſtium ſpeluncæ:

ex quo tempore immunis fuit ab insultibus Magdalena.

Consideratio XXXVI.

Vulnera Christi Opus nostræ Redemptionis.

I.

Omnes Christi actiones sunt opera nostræ Redemptionis. Cum enim & omnes collectim, & quælibet singillatim sint valoris infiniti propter dignitatem divinitatis; possunt esse, & sunt causa nostræ salutis. Nihilominus vulnera Christi singulare quid in se continent, propter quod dicuntur, & sunt opus nostræ salutis. Addunt enim ultimum complementum antecedentibus totius vitæ meritis. *Quod potuit gutta, voluit unda*, inquit Bernardus. Poterat una sanguinis gutta, imò uno passu, aut oculi gyratu nos redimere: attamen ad ostendendum thesauros suæ bonitatis, quidquid fecit, & passus est

toto

toto vitæ tempore, id omne ad cumulum completæ, & adæquatæ nostræ Redemptionis adjecit, *Oportuit pati Christum, & ità intrare in gloriam suam. Et factus obediens usque ad mortem crucis. Et per Passionem consummavit omnia.* Hanc etiam ob causam non ante accepta in cruce vulnera, clamavit, *consummatum est.* quasi diceret, ex hac hora depositum est omne capitale meorum meritorum pro salute hominis: effusum est pretiũ necessarium in Redemptionem animarum, juxta ordinationem & voluntatem mei æterni Patris.

2. Opus nostræ Redemptionis secundò singulariter Christo attribuitur *ex genere operis*, ùt S. Thomas docet, quia justum est, ut qui vitam suam alterius causâ perdit, illam pro sua adipiscatur.

3. Vulnera Christi sanctissima, quibus redemptio animarum debetur, vobis hanc animam, utpote mancipium per vos

vos redemptum, offero; vobis meum cor, ſubſtantiam, & opera omnia ſacro, & quemadmodum à vobis, & per vos vivo; ità impetrate mihi, ut per vos, & ad gloriam veſtram operer.

CONSIDERATIO XXXVII.

Vulnera Chriſti Victoria de noſtris inimicis.

I.

Efficaciſſimum contra omnes tentationes remedium eſt memoria vulnerum Chriſti; *In omnibus adverſitatibus*, inquit Auguſtinus, *non inveni tam efficax remedium, quàm vulnera Chriſti. In illis dormio ſecurus, & requieſco intrepidus.* Iſtic tanquam in turri fortiſſima, & ſecuriſſima tutiſſimum anima refugium adverſus omnes inimici inſultus inveniet. Vincit anima, ait idem, *intrando in turrim* humanitatis Chriſti per ſanctiſſima vulnera, velut totidem portas. Ingreditur autem *recordando Chri-*

Christum, *& cogitando, quando patitur, quia prior ille passus est, & ad hunc finem ut moreretur, & resurgeret. Et talem tu finem spera, qualis in illo præcessit.* Et sic securus in hac turri habitabis, ut *nunquam te ad illam turrim diabolica jacula secutura sint, ubi stabis munitus & fixus.* In praxi itaque, cùm te tentatum aut afflictum senseris, mox ad Christi vulnera recurre, cogitando quomodo Christus passus sit prior te, plus te, & purè propter te; propter tua scilicet peccata, & non sua, & dices cum sancto latrone: *Nos quidem justè. nam digna factis recipimus: hic verò nihil mali fecit.*

2. Usque adeo efficax est hæc memoria vulnerum Christi, ut non solùm nos victores pro Christo, sed etiam cum Christo faciat. *Expolians*, inquit Apostolus, *Principatus & potestates, triumphavit in seipso.* S. Thomas cum aliis legit, *Exuens se carne, id est mortalitate, exemplavit in seipso.* Siquidem ipsius

ipſius triumphus fuit nobis noſtri exemplum. Et hoc eſt, triumphare exemplando. Triumphavit Chriſtus, & occidit inimicos ſeipſum morti tradendo: & illi ipſi clavi, inquit Leo Papa, qui transfixerunt manus & pedes Chriſti, transfixerunt Satanam. *Clavi, qui manus Domini pedésque transfixerunt, perpetuis diabolum fixere vulneribus; ſic ſuam Chriſto conſummante victoriam, ut in ipſo omnes, qui in eum crederent, triumpharent.* Ab hoc exemplo diſcemus ſuperare noſtros inimicos, quia inſtrumentum, quô nos dæmon ſubjugat, eſt caro noſtra, & noſtræ inordinatæ Paſſiones. Ideò has debellando, ille pariter debellatur. Ob id dicebat S. Auguſtinus, *Ibi vincuntur inviſibiles poteſtates, ubi vincuntur ſenſibiles cupiditates.* Eodem tendebat conſilium S. P. N. *vince te ipſum*, ſi tuos vis inimicos vincere.

3. In vulneribus Chriſti continentur antidota virtutum, vitiis & peccatis

 oppo-

opposita. *In vulneribus Salvatoris*, inquit Augustinus, *est multitudo dulcedinis, plenitudo gratiæ, & perfectio virtutum.* Istic divinam Majestatem obsecra, ut suâ humilitate tuam superbiam vincat, & te verè humilem faciat; sua obedientia superet tuam inobedientiam, & vera te obedientia decoret; patientia sua extinguat tuam impatientiam, & te vera patientia honoret: charitate suâ abluat tuam iniquitatem, & verâ te charitate insigniat: Denique sua perseverantia elidat tuam inconstantiam, & coronet perseverantia, quam mors tumulo, aut veriùs cœlo inferat. Humilitas Christi ceu instrumentum divinitati conjunctum est causa universalis omnis gratiæ & perfectionis: ad hunc autem, vel illum effectum determinatur particulari conditione; Ità ut qua humilis, sit tuæ humilitatis causa; quâ obediens, obedientiæ; quâ vulneratus & crucifixus, medio sanguine & stigmate, est causa remissionis tuorum peccatorum.

CON-

CONSIDERATIO XXXVIII.

Vulnera Christi Incentivum Martyrii.

I.

Citra sanguinem non licet ad Verbum accedere. Cruore respersum adamant oculi incarnati Numinis. *S*anguis ejus postulat sanguinem, vulnera, cicatrices. *Est sponsus sanguinis*, non solum nos sanguine redemit, & sanguine subarrhavit; sed vult etiam nos sponsas sanguinis; neque cum alia in his sponsalibus depostulat nos veste, quàm *cum veste aspersa sanguine.*

2. Sunt vulnera Christi veluti totidem ignitabula, quibus petra cordis nostri affricta accenditur in desideria martyrii. Benedicta vulnera, ferite brachio contento, & tam efficaciter cor meum, tantúmque in me martyrii amorem succendite, ut abundantior mihi dolor sit caruisse martyrio, & absentiam carnificis suppleat torquendo desiderium.

3. His agebatur ſtimulis, & incendiis Pauli pectus, cum dicebat, *Charitas Christi urget nos.* Illa nimirum Charitas oſtenſa in vulneribus, quâ urgemur, ut ſi *unus mortuus eſt pro nobis*, libenter commoriamur.

Consideratio XXXIX.

Vulnera Chriſti Confortatio Martyrum.

1.

Accipit Martyr à vulneribus Chriſti *Exemplum*, *& adjutorium*. Modicum *ſine adminiculo proficeret exemplum. Ab ipſis inſtruitur, ab ipſis provehitur.* S. Laur. Iuſtin. Dein ſubdit. *Cujus ſaxeum pectus non emolliant vulnera Salvatoris? & quis pati renuat patiente Domino?*

2. Ad debellandas paſſiones noſtras, nihil opportunius paſſione Chriſti. *Paſſio Paſſione vincitur, & cruciatus cruciatibus ſuperatur.* Nam *dolorem ſervi dolor lenit Domini.*

3. Ex

3. Ex theſauro vulnerum Chriſti ditata martyris anima ſuperat, & vincit promiſſa, & minas Tyrannorum. *Imprædabilem intus poſſidet theſaurum, Chriſtum Dominum reconditum habet in pectore, propter quod inſenſibilis eſſe conſpicitur exterius, & conſideratio tam præcipuæ, támque vehementiſſimæ charitatis vinctas ſuavificat paſsiones, & omne levificat tentationis pondus.*

Consideratio XL.

Vulnera Chriſti Hoſpitium animæ.

I.

O *beata lancea, ac beati clavi, qui apertionem hujusmodi facere meruerunt. O ſi fuiſſem loco illius lanceæ, exire de Chriſti latere noluiſſem, ſed dixiſſem: Hæc requies mea in ſæculum ſæculi, quoniam elegi eam.* Invideo & clavis & lanceæ beatitudinem, quam conſecuti ſunt intrando in ſacrarium carnis

Christi. Equidem me nemo illinc eduxisset *in sæculum sæculi.*

2. *Præ nimio amore aperuit sibi latus, ut tibi tribuat cor suum; sibi etiam voluit pedes, & manus perforari, ut cum ad ipsum perveneris, sic tuæ manus intrent in suas, ac pedes tui in suos; ut sibi inseparabiliter conjungaris.* Aperuit latus, ut tibi cor suum donaret: aperuit manus, & pedes, ut totus absque ulla disjunctione illi adhæreres.

3. *Obsecro secundùm Apostolum, anima mea, omnia proba hæc coneris experiri: & si bonum tibi videtur, inde amplius non discedas: & non dubito, quod si fueris experta, omnia præter ipsum, & ejus vulnera, amaritudinem reputabis.*

CONSIDERATIO XLI.

Vulnera Christi Animæ nostræ Patria.

I.

Vulnera Christi, ut vera nostra Patria,

tria; agnoscenda & diligenda sunt; námque in illis, & per illa recreati sumus Deo, & regenerati ad vitam gratiæ. *Benedictus Deus, & Pater Domini nostri Iesu Christi, qui secundùm misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam.* A vulneribus Filii concipitur spes, vulneribus lactamur.

2. Quisquis amat patriam, si se extra illam inveniat, vivit ùt peregrinus, & cum animo repatriandi. Simili modo probrosum est animæ extra vulnera Christi vivere ùt civem. Peregrinam decet esse extra vulnera, & cum animo revertendi ad illa; & ùt in patria, in illis suavissimè, & jucundissimè diversandi.

3. Duas habet patrias verus Christianus, altera est vulnerum, in qua gignitur gratia; altera cœli, in qua renascitur immortalis ad gloriam. Utque in morte certus sis de futura cœli patria, fac in vita præsenti sis vulnerum civis.

CONSIDERATIO XLII.

Vulnera Christi omnium Sanctorum Gloria.

1.

Sunt vulnera Christi gloria Sanctorum, quia gloria est effectus vulnerum, & suam ultimam perfectionem accipit à beata illorum visione. Cum à sole radii promicant, totus orbis gaudiô adimpletur. Radii divini luminis, qui à vulneribus prodeunt, illuminant, & gloriosam reddunt Civitatem Dei.

2. Sunt animæ sanctæ viva membra Christi, & Christi quidem sacris stigmatibus insigniti. Quare si beatæ sunt ex propria gloria; beatiores sunt ex gloria capitis sui. Cingite benedicta vulnera, cingite caput nostrum gloriâ, eadémque sit membrorum corona.

3. Gloria Sanctorum vulnera Christi, quia *unum Sanctorum munus sine fine Alleluja*, laudare & glorificare Deum in vulneribus Christi, & vulnera Christi

in

in Deo. *Benedicta vos à Deo, qui fecit cœlum & terram.* Benedicatur, laudetur, & glorificetur in æternum.

CONSIDERATIO XLIII.

Christus vulneratus Fundamentum Meritorum.

I.

Expende valorem gratiæ. Omnes vitæ præsentis ærumnæ, labores omnes absque gratia nihil merentur, nihil adjumenti afferunt *ad vitam æternam. Non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.* Et addit S. Bernardus: *Non sunt condignæ ad præteritam culpam, quæ remittitur; ad præsentem consolationem gratiæ, quæ immittitur; ad futuram gloriam, quæ promittitur.* Ex opposito quæcunque minima actio unita gratiæ meretur vitam æternam. *Momentaneum hoc, & leve tribulationis nostræ æternum gloriæ pondus operatur in nobis.*

2. Hanc gratiam nobis per ſua vulnera Chriſtus promeruit. *Dignus es Domine, aperire librum, & ſolvere ſignacula ejus, quoniam occiſus es.* Vulnera & mors fecerunt, ut dignus eſſes, qui aperires librum gratiæ, & ſolveres vincula, quibus tenebatur. Duobus modis à vulneribus Chriſti meritum capiunt opera noſtra. Primum merendo & applicando nobis gratiam. Secundò communicando nobis immediatè ſua merita infinita. Quibus ſi noſtra uniantur, non ſolum merentur *de juſtitia, ſed de omni rigore juſtitiæ.* Et Pater æternus, cùm nobis præmium perſolvit, non ſolùm reſpicit noſtra merita, ſed etiam Filii, & illa ut his unita. Amor quoque Dei in nos tendit, non tantùm ùt filios adoptivos, ſed etiam ùt fratres Chriſti filii ſui naturalis, cum quo (ùt membra cum capite) idem corpus conficimus. Gratiæ vobis, ô ſanctiſſima vulnera, ſiquidem per vos, vobiſcum, & in vobis ſunt omnes meæ

divitiæ, omnia mea gratiæ & gloriæ merita. Dicamus cum Apoſtolo: *Ex ipſo, & per ipſum, & in ipſo ſunt omnia; ipſi gloria in ſæcula.* Omnia gratiæ bona ſunt à Chriſto tripliciter. Primò *ex ipſo* per vulnera, quæ nobis gratiam merentur. Secundò *per ipſum* per gratiam, quam nobis meruit. Tertiò *in ipſo* per ejus merita communicata, & unita noſtris. *Ipſi gloria in ſæcula.* In omnibus enim ſoli Chriſto laus, gloria, & honor debetur.

3. Procurando tibi merita propria. Omnis tamen fiducia locanda in meritis vulnerum Chriſti. *Merita mea vulnera tua, Domine.* Tua merita mea ſunt, in illis ſpero, in illis confido, in illis ego ex me pauperrimus, ditiſſimus ſum. *Quidquid ex me mihi deeſt*, dicebat Auguſtinus, *uſurpo mihi ex vulneribus Domini mei: quoniam miſericordiâ affluunt, nec deſunt foramina, per quæ effluant. Copioſa redemptio data eſt nobis, in vulneribus Ieſu Chriſti Salva-*

 toris

toris nostri; magna multitudo dulcedinis; plenitudo gratiæ, & perfectio virtutum.

Consideratio XLIV.
Christus vulneratus Effugium in Judicio.

1.

Vulnera in tremendo judicio erunt ceu totidem linguæ fulminatrices. Surget in illa hora Christus, & ostensis suis vulneribus peccatores hisce vocibus compellabit: *Ecce hominem, quem crucifixistis; videte vulnera, quæ inflixistis; agnoscite latus, quod transfixistis, quoniam per vos, & propter vos apertum est, nec tamen intrare voluistis.*

2. Quantum in malis erubescentiam generabunt vulnera Christi, tantam in oppositum consolationem, & lætitiam justis afferent. *Aspicient, quem confixerunt* suis peccatores sceleribus, & *aspicient, quem dilexerunt ex toto corde* Justi. Námque in vulneribus Christi repe-

reperient effugium, & robur; & Christus pro eis loquetur; Verum est eos peccâsse, verum in oppositum etiam est, quia superaverunt in his vulneribus. Et quia pro suis delictis meam obtulerunt passionem, séque purpura regali mei sanguinis vestiverunt; digni facti sunt, qui in cœlestem gloriam introirent.

3. S. Mechtildem, in visu raptam in judicium, accusârunt Angeli sancti, & creaturæ omnes. Seraphini ob teporem in amando, Cherubini ob exilitatem sciendi, Throni incusabant defectum pacis, Apostoli exiguam doctrinæ suæ curam, Martyres in fortitudine pusillam magnanimitatem, Beata Virgo in fidelitate erga filium suum integritatem, creaturæ omnes in usu sui abusum. Inter hæc Christus ad Mechtildem versus, eam bono esse animo jussit, & intentata crimina diluit. Ex quo illa animosior facta talem, ac tantum advocatum in brachia sumpsit, offerens ejus vulnera, & inde manantem sanguinem cum

cum meritis Passionis pro suis defectibus. Et quidem humilitatem pro sua superbia, charitatem pro sua tepiditate. Hâc itaque oblatione satisfecit judici, & judicii pœnas declinavit.

Consideratio XLV.

Christus vulneratus Incentivum Charitatis.

I.

Ex solo sanctissimorum vulnerum aspectu sentit se anima accendi, & inflammari charitate Dei. *Patent viscera per vulnera, patet arcanum cordis per foramina corporis.* Tanto major erit ardor, quanto attentius ea contemplata fuerit; juxta consilium S. Pauli, penetrando quanta sit longitudo, latitudo, profunditas, & sublimitas vulnerum. *In charitate radicati & fundati, ut possitis comprehendere cum omnibus Sanctis, quæ sit longitudo, latitudo, sublimitas, & profundum.* Illæ enim manus vulneratæ

neratæ occludunt nobis infernum, & reſerant cœlum per omnem æternitatem.

2. *Ignem veni mittere in terram.* Venit Dominus ad accendendum, & inflammandum Mundum igne divini amoris: & hic ignis prodiit ex quinque fornacibus accenſis, quæ ſunt divina vulnera. Qui vultis ab hoc igne accendi, *accedite* ad divina vulnera, *& inflammamini.*

3. Viro eximiæ ſanctitatis inter precandum medium efficaciſſimum pro excitando in ſe amore divino flagitanti reſpondit Chriſtus, ut ſe in conſideratione ſuæ humanitatis vulneratæ, & in Paſſione ſauciatæ exerceret. Siquidem in illa mirum in modum reſplendet charitas Dei. *Exerce te in humanitate mea paſſionata & vulnerata, nam in ea maximè lucet mea charitas non aliter, quàm Sol in ſuo ſplendore, roſa rutilans in ſuo odore, ignis vehemens in ſuo fragranti æſtu, & ardore.*

CON-

CONSIDERATIO XLVI.

Christus vulneratus Conversio Animarum.

I.

Ad juvenem ab amore carnali, & mundano convertendum ad ſanctum & divinum, comparuit Dominus ceu noviter paſſus, *quaſi plagis recentibus crucifixus*, & dixit ei: *Me diligas, qui ſum formoſus, bonus, dulcis, & generoſus.* His dictis evanuit, mulier verò plena jubilô & exultatione omnem tentationem excuſſit.

2. Allabora, ut ſacra vulnera eundem in te effectum ſortiantur. Intuere illa, ceu vulnera Dei tui amantiſſimi, quique in ſeipſo eſt pulcherrimus, optimus, dulciſſimus, potentiſſimus.

3. Obſecrabis Virginem ſanctiſſimam, ut ſanguine Filii ſui tam copioſè ex illis vulneribus profuſi ſcribat indelebiliter in corde tuo; *Me diligas, qui ſum formoſus, bonus, dulcis, & generoſus.*

CON-

CONSIDERATIO XLVII.

Christus vulneratus holocaustum pro hominibus.

I.

Quamvis tota vita Christi fuerit continuum ſacrificium & holocauſtum juxta dictum Auguſtini, *omne opus bonum ad Deum relatum dici poteſt Sacrificium*: nihilominus loquendo in rigore, ſolùm in altari crucis obtulit proprium ſacrificium, ſui ipſius. Ipſe Chriſtus dixit, *Pro eis ego ſanctifico me ipſum.* hoc eſt, ſacrifico, ùt explicant Doctores; quia in Cruce *accepit vulnera lethalia ad ipſius mortem proximè ordinata.* Quod neceſſarium eſt ad verum, & proprium Sacrificium, maximè holocauſti.

2. Ad hoc Sacrificium concurrit non ſolùm *per modum acceptationis*, acceptando voluntariè mortem, ut etiam Martyres ad ſua martyria concurrunt; ſed etiam *per modum oblationis.* Cum enim

enim in cruce penderet, poterat vel amoliri carnifices, vel instrumentis mortis vim occidendi adimere, vel se in vita conservare. Quod Martyribus concessum non fuit, atque ob id ipsorum martyrium non erat propriè in rigore sacrificium. Adde, quod ipsorum mors non erat ordinata ad salutem Mundi, ut illa Christi fuit.

3. Considera, quomodo Christus mediis vulneribus seipsum obtulerit in sacrificium, & pro nobis, *in quantum erat satisfactorium pro peccatis*; & pro se, *in quantum erat satisfactorium pro collatis beneficiis*; & pro sua Humanitate *in quantum, erat latriacum*, námque offerebat debitum Deo cultum.

Consideratio XLVIII.

Christus vulneratus Sacrificium Justitiæ.

I.

Sacrificium vulnerum Christi meritò appel-

appellatur Sacrificium Justitiæ, illo enim satisfit non solùm adæquatè, sed etiam supereffluenter Justitiæ Patris æterni. Námque culpa fuit infinita solummodo ex parte Deitatis offensæ; satisfactio verò est infinita, & propter personam, quæ eam acceptat, quæ est Pater; & propter personam, quæ satisfacit, quæ est Christus.

2. Sacrificium vulnerum secundùm S. Augustinum in cœlo erit perfectissimæ Justitiæ. *Cùm ædificabuntur muri Ierusalem, tunc acceptabis Sacrificium justitiæ: modo autem Sacrificium pro iniquitate, spiritum contribulatum, tunc Sacrificium justitiæ laudis solius. Beati enim, qui habitant in domo tua, Domine; in sæcula sæculorum laudabunt te, hoc est Sacrificium justitiæ.* Adverte, quodnam sit perfectum sacrificium justitiæ. *Sacrificium laudis solius, Sacrificium laudis honorificabit me.* Hoc Deo perfectè redditur in cœlo, ubi adoratur perfectô cultu latriæ,

triæ, ceu primum principium, & ultimus finis rerum omnium.

3. Idem ſacrificium, ùt alii docent, eſt in cœlo ſacrificium ſatisfactorium: non jam ob culpam aut pœnam, ſed ob debitum reverentiæ, cultûs, & amoris, qui Deo debetur. In cœlo enim Deus modo perfectiſſimo adoratur, amatur, laudatur.

Consideratio XLIX.

Vulnus Lateris Chriſti Refugium Peccatorum.

1.

Montes excelſi *cervis, petra refugium herinaceis.* Maximi Sanctorum, ſignificati per cervos, degunt per contemplationem in ſublimibus montibus Paradiſi: Inferiores verò in petra, quæ eſt Chriſtus, & potiſſimùm in ejus latere.

2. Sanctiùs dixerimus, adſtruendo quod iidem utrobique verſentur juxta di-

diversitatem affectuum. Tempore consolationis, ceu sitibundi cervi, decurrunt immensam Paradisi planitiem, ad extinguendam in vivis fontibus sitim. Desolationis verò tempore, & cùm gravitatem suorũ delictorum ruminant, ceu timida animalia aut herinacei, recurrunt ad præsidium securum lateris Christi.

3. Sed utut sit, tu cura, ut cum S. Comite Elzeario sis in vulneribus Christi. Sic ille ad conjugem suam scribit: *Si me videre cupis, quære me in vulnere lateris Christi: ibi enim habito, & ibi me poteris invenire.* Istic, si cervus es, copiosum vitæ fontem reperies. Ibidem si ob tua peccata es animal timidum & spinosum, reperies certam de venia spem, fruerísque locô ceu petrâ refugii, & montibus celsis cœli.

Consideratio L.

Vulnera Christi Nuncia Pacis.

I.

Desideratissimum illud nuncium Pacis

Pacis inter Deum & hominem attulêre nobis SS. vulnera Salvatoris. *Pax vobis*, dixit poſt reſurrectionem ſuam Chriſtus ad diſcipulos, & continuò oſtendit eis vulnera. *Et cum hoc dixiſſet, oſtendit eis manus, & latus.* Dicere videbatur: ſi vobis grata eſt pax, debitas gratias rependite ejus Authoribus vulneribus, quæ oſtendo.

2. Vera pax ſecundùm Auguſtinum conſiſtit in viſione Dei, *pax in viſione SS. Trinitatis.* Hæc autem eſt effectus vulnerum. *Collyrio* ſanguinis vulnerum *inunge oculos tuos, ut videas* beatificantem eſſentiam divinæ gloriæ.

3. Uniuntur in vulneribus Chriſti juſtitia & pax, quæ ſibi invicem adverſabantur. *Juſtitia, & Pax oſculatæ ſunt.* Hæc enim vulnera ſatisfaciunt Juſtitiæ Dei, & nobis pacem ac miſericordiam conferunt.

(†)

S. Bernardus Serm. 43. in Cant.

Tu, si sapis, imitaberis sponsæ prudentiam atque hunc Myrrhæ tam charum Fasciculum de principali tui pectoris nec ad horam patieris avelli. Amara illa omnia, quæ pro te pertulit, semper in memoria retinens, & assidua meditatione revolvens, quô possis dicere & tu: Fasciculus Myrrhæ dilectus meus mihi, inter ubera mea commorabitur.

n
p
q

